

Põhikooli lihtsustatud õppekava matemaatika ainekava

5. klass, 5 ainetundi nädalas, kokku 175 ainetundi

Õpitulemused	Õppesisu
Järjestab arve suuliselt ja kirjalikult 1000 piires, esitab neid ühest antud arvust teise antud arvuni.	Arvud 1000 piires, moodustamine, lugemine, kirjutamine Arvu naabrid, nimetamine kasvavas ja kahanevas järjekorras 1, 10, 100 kaupa. Arvude suurendamine või vähendamine mingi arvu võrra. Järgarvud 1000-ni.
Järguühikute määramine arvus (tuhandeline) alustades kas kõrgemast või madalamast järgust. Iga järgu suurim ja väikseim arv. Arvu esitamine järkarvude summana ($567 = 500 + 60 + 7$). Järkarvude summa järgi arvu esitamine ($500 + 60 + 7 = 567$).	Eristab järguühikuid, oskab määrata nende arvu.
Arvude võrdlemine.	Võrdleb arve 1000 piires.
Liitmine ja lahutamine 100 piires järgu ületamisega (kirjaliku arvutamise võtet kasutades). Liitmine ja lahutamine 1000 piires järguühikut ületamata (kirjaliku arvutamise võtet kasutades). Kirjalik liitmine ja lahutamine 1000 piires järguühiku (üheliste järgu / kümneliste järgu) ületamisega Liitmine 1000-ni, lahutamine 1000-st.	Liidab ja lahutab kirjalikult arve 1000 piires (nii üleminekuta kui ka üleminekuga).
Kahekojaliste arvude korrutamine ja jagamine ühekojalise arvuga 100 piires ($14 \cdot 2$; $48 : 4$; $56 : 4$) suulise arvutamise võtet kasutades; Kirjaliku korrutamise ja jagamise algoritm (järku ületamata). $2 \cdot 11 = 22$ $11 = 10+1$ $2 \cdot 10 = 20$ $2 \cdot 1 = 2$ $20 + 2 = 22$	Jagab kirjalikult ühekojalise arvuga 100 piires nii üleminekuta kui ka üleminekuga (jäägita ja jäägiga).

$48 : 2 = 24$ $48 = 40 + 8$ $40 : 2 = 20$ $8 : 2 = 4$ $20 + 4 = 24$ $72 : 6 = 12$ $72 = 60 + 12$ $60 : 6 = 10$ $12 : 6 = 2$ $10 + 2 = 12$ Korrutamise- ja jagamistehte õigsuse kontrollimine pöördtehtega.	
Kahekohalise arvu kirjalik korrutamine ühekohalise arvuga 1000 piires ($2 \cdot 74$, $3 \cdot 85$). Täiskümnete korrutamine ja jagamine ühekohalise arvuga ($90 \cdot 7$; $360 : 4$); Täissadade korrutamine ja jagamine ühekohalise arvuga ($400 \cdot 2$; $800 : 4$). Kolmekohalise arvu korrutamine ja jagamine ühekohalise arvuga üleminekuta ($121 \cdot 4$; $624 : 2$). Ühenimeliste arvude korrutamine ja jagamine ühekohalise arvuga.	Korrutab ja jagab suuliselt ja kirjalikult ühekohalise arvuga 1000 piires (ilma üleminekuta).
Liitmise ja lahutamise kontrollimine pöördtehte abil. Korrutamise ja jagamise kontrollimine pöördtehtega.	Kontrollib liitmist/lahutamist ja korrutamist/jagamist pöördtehetega 1000 piires.
Puuduva tehtekomponendi leidmine liitmise ja lahutamistehetes. Puuduva tehtekomponendi leidmine korrutamise ja jagamistehetes.	Leiab puuduva tehtekomponendi 1000 piires (nelja aritmeetilise tehte ulatuses).
Tehete järjekord kahe- ja kolmetehtelistes avaldistes, ümarsulud kolmetehtelistes avaldistes.	Määrab tehete järjekorra kahe- ja kolmetehtelistes avaldistes.
Jäägiga jagamine (kirjaliku arvutamise võtet kasutades).	Jagab jäägiga 1000 piires (kirjaliku arvutamise võtet kasutades).
Rooma numbrid I–X.	Loeb ja kirjutab Rooma numbreid I–X.
Mõisted murru lugeja ja nimetaja, murrujoone tähendus.	Eristab murru lugejat ja nimetajat.

Murdude $1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 1/6, 1/7, 1/8, 1/9, 1/10$ leidmine skemaatiliselt, lugemine ja kirjutamine.	Märgib skemaatiliselt lihtmurde, oskab neid lugeda ja kirjutada.
Kolmekohalise arvu kirjalik korrutamine ja jagamine ühekohalise arvug piires ($3 \cdot 127, 2 \cdot 154, 3 \cdot 175$).	Leiab jagamistehte abil osa antud arvust 1000 piires.
Ajaühikud: aasta – 365 (366) päeva. Rahaühikud: euro, sent. Pikkusühikud: kilomeeter (km); kasutamine. Seos $1 \text{ km} = 1000 \text{ m}$, kasutamine. Mahuühikud: pool liitrit ($1/2$ liitrit), $1/3$ liitrit, kasutamine. Massiühikud: gramm (g), tonn (t); kasutamine. Seos $1 \text{ kg} = 1000 \text{ g}$ (praktiline leidmine vastavate kaalupommide abil); $1 \text{ t} = 1000 \text{ kg}$. Õpitud mõõtühikute teisendamine: suurema mõõtühiku teisendamine väiksemaks ($4 \text{ m } 75 \text{ cm} = 475 \text{ cm}$); väiksema mõõtühiku teisendamine suuremaks naaberühikuks ($650 \text{ cm} = 6 \text{ m } 50 \text{ cm}$).	Teab mõõtühikuid gramm, kilogramm, tonn, meeter, kilomeeter ja seoseid $1 \text{ a} = 365$ päeva, $1 \text{ km} = 1000 \text{ m}, 1 \text{ kg} = 1000 \text{ g}$.
Mitmenimeliste arvude liitmine ja lahutamine tulemuse teisendamisega.	Liidab ja lahutab kirjalikult nimega arve 1000 piires (vajaduse korral teisendab vastuse).
Ringjoon, ruut ja ristkülik.	Teab ringjoont, ruutu ja ristkülikut.
Ringjoon, ringi kujutiste leidmine ümbrusest, joonistamine šabloonil abil.	Joonistab šabloonil abil ringjoont.
Lihtülesanded: sõltuvused: $\text{hind} = \text{maksumus} : \text{hulk}; \text{hulk} = \text{maksumus} : \text{hind}$.	Tajub tekstülesannetes sõltuvusi: $\text{hind} = \text{maksumus} : \text{hulk}; \text{hulk} = \text{maksumus} : \text{hind}$.
Ühetehtelised tekstülesanded arvust osa leidmiseks.	Lahendab lihtülesandeid osa leidmiseks tervikust.
Liitülesanded: kahetehtelised tekstülesanded seoste korda/võrra, rohkem/vähem eristamiseks.	Eristab seoseid korda/võrra, rohkem/vähem ning neile vastavaid aritmeetilisi tehteid.
Liitülesanded: kahetehtelised tekstülesanded seoste korda/võrra, rohkem/vähem eristamiseks.	Eristab seoseid korda/võrra, rohkem/vähem ning neile vastavaid aritmeetilisi tehteid.
Andmete iseseisev leidmine ja skemaatiline esitamine, ülesande kirjalik lahendamine ja	Lahendab näidise eeskujul kahetehtelisi tekstülesandeid; vormistab ülesande kirjalikult.

lahenduskäigu selgitamine suuliselt.	
Erinevate probleemsituatsioonide modelleerimisoskuse kujundamine (kahetehtelise tekstülesande struktuurile toetudes).	Modelleerib praktilisi situatsioone, kasutades sõltuvusseoseid: $\text{hind} = \text{maksumus} : \text{hulk}$; $\text{hulk} = \text{maksumus} : \text{hind}$.

Allikas:

Maila, M., Värvi, E. *Matemaatika lihtsustatud õppes*. SA Innove. <http://oppekava.innove.ee/kaasav-haridus/>